

Handleiding röntgenologie voor tandartsassistenten

R.C. Hoogeveen
Röntgenologie in de tandheelkunde, een praktische handleiding voor medewerkers in de tandartspraktijk
Delft: Dentalllect Praktijkeducatie, 2020
161 bl, geïll. € 37,50
ISBN 978 90 830501 2 6

Recensent: J.H.G. Poorterman

In de huidige tandartspraktijk nemen assistenten een aanzienlijk deel van de werkzaamheden van tandartsen over. Voor het delegeren van het maken van röntgenopnamen is het nodig dat een assistent daarvoor aantoonbaar is geschoold door een externe opleider. Dat kan zijn gedurende de MBO-opleiding tot tandartsassistent maar ook via een aparte röntgencursus. Het onderhavige boek kan dienen als een theoretische ondergrond hiervoor. Het is ingedeeld in 2 delen. In het eerste deel wordt de theorie rond het maken van röntgenopnamen besproken. In het tweede deel wordt ingegaan op de handelingen in de praktijk.

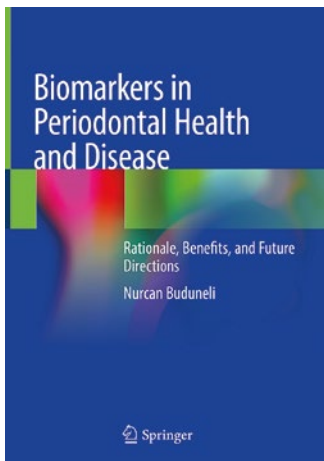
In het eerste deel wordt allereerst een inleiding gegeven over straling, beeldvorming, stralenbescherming. De schrijfstijl sluit aan bij het MBO-4 niveau en er wordt niet onnodig diep op de natuurkunde ingegaan. Deze basiskennis is nuttig om op voort te bouwen in de volgende hoofdstukken. Die gaan over stralenbescherming, wet- en regelgeving en over de verschillende typen opnamen en hun indicatiegebieden. De veranderingen die samenhangen met het recente nieuwe 'Besluit basisveiligheidsnormen stralenbescherming' zijn in het boek verwerkt. Het eerste deel sluit af met

een leerzaam hoofdstuk over fouterkenning.

In het praktijkgedeelte worden zowel de intra- als extraorale opnameprocedures behandeld. Voor intraorale opnamen (bitewing-opnamen en periapicale opnamen) worden deze procedures zowel mét als zonder richtapparaat in afzonderlijke hoofdstukken beschreven. Uitgangspunt is de voorkeur voor het gebruik van richtapparaat. Per hoofdstuk wordt de gehele procedure besproken, dat levert wel wat doublures op maar het voordeel is dat de hoofdstukken op zich kunnen staan als complete handleiding. De extraorale procedures die beschreven worden, zijn de panoramische röntgenopname, de laterale schedelprofielopname en minder in detail ook het conebeamcomputertomogram.

Al met al is het een geslaagde, degelijke en complete handleiding geworden gericht op de dagelijkse röntgenhandelingen in een tandartspraktijk. Het boek kan daarom dienen als ondersteuning van de opleiding en de nascholing van assistenten, maar is zeker ook een geschikt naslagwerk voor assistenten die in de praktijk werkzaam zijn. Door het boek bladerende tandartsen kunnen er overigens ook hun voordeel mee doen!

Biomarkers in de parodontologie, toekomstmuziek?

N. Buduneli
Biomarkers in periodontal health and disease. Rationale, benefits, and future directions
Springer: 2020. 90 pag. geïll.
E-book € 106,99; hardcover €141,69
ISBN 978 3 030 37315 3

Recensent: V. Zijnga

De diagnostiek van parodontale aandoeningen is voornamelijk gebaseerd op het gebruik van röntgenopnamen en een pocketsonde. Dat dit niet altijd recht doet aan de multifactoriële oorsprong en het beloop van parodontitis blijkt wel uit het feit dat de classificatie van parodontale aandoeningen een aantal keer herzien zijn. De hoop is dat de identificatie van biologische markers (biomarkers) in de toekomst aanvullende informatie kan geven over de activiteit en ernst van parodontitis en mogelijk ook een voorspellende waarde kan hebben voor het ontstaan van parodontitis nog vóórdat de klinische symptomen waarneembaar zijn. In dit boek vat de auteur samen wat op dit moment de stand van de wetenschap is op het gebied van biomarkers.

Eerst wordt de lezer geïntroduceerd in de histologie, pathologie, diagnostiek en classificatie van parodontitis. Hoofdstuk vijf is de kern van het boek en introduceert de biomarkers waarvan vooral de immunologische processen en de pathologische afbraak van parodontaal steunweefsel aan bod komen. Interessant is dat de potentiële biomarkers aan de hand van klinische vragen, zoals de aan- of afwezigheid van

parodontitis, de progressie en respons op de behandeling, worden besproken. In een overzichtelijke tabel worden de reeds beschikbare testen weergegeven, waarvan de test op matrix metalloproteïnases (MMP's) reeds beschikbaar is als een *point-of-care*-test die in 5 minuten aangeeft of er sprake is van actieve ontstekingen. De uitslag kan ook gebruikt worden om het effect van de behandeling te monitoren.

Vervolgens wordt nog uitgebreid ingegaan op de voor- en nadelen van de verschillende verzamelmethodes van testmateriaal, zoals speeksel of creviculaire vloeistof, en de biologische technieken die gebruikt worden voor de tests.

De indeling van het boek is overzichtelijk, de hoge informatiedichtheid en de diversiteit aan onderwerpen maakt dat het vooral voor startende promovendi in de parodontale wetenschap een snelle en overzichtelijke introductie biedt. Voor de clinicus met speciale interesse in de parodontologie biedt het een verdieping van de (on)mogelijkheden om patiënten in de toekomst meer geïndividualiseerde zorg op maat te bieden.